

Keuzedeel mbo

Zorg geschikt voor niveau 3

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0276

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

1. Algemene informatie

D1: Zorg geschikt voor niveau 3

Studielast

480

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Deze keuze is gericht op het begeleiden mensen op zorgbedrijven in het domein natuur, voedsel en leefomgeving. De werkbegeleider zorgbedrijf is werkzaam op een zorgbedrijf. Onder zorgbedrijven wordt verstaan bedrijven die dagbesteding bieden aan mensen die zorg en begeleiding nodig hebben en die (eenvoudige) werkzaamheden uitvoeren; ieder naar zijn eigen mogelijkheden. Dan kun je denken aan onkruid wieden, handmatig oogsten in moestuinen of andere plantenteeltbedrijven, dieren voeren bij een kinderboerderij of manege of in de dierenhouderij. Het zorgbedrijf biedt deze dagbesteding aan in het kader van ondersteunende begeleiding, maatschappelijke opvang, sociale activering of arbeidstoeleiding waaronder leerwerktrajecten. Het gaat om mensen met een verstandelijke beperking, psychische problematiek, psychiatrisch probleem of met betrekking tot deels zelfstandig functioneren in de maatschappij. Het doel kan zijn maatschappelijke opvang, sociale activering of arbeidstoeleiding. Ook de doelgroep kinderen met een dienst/zorgvraag worden voorzien van begeleiding op zorgbedrijven. Hierbij wordt de context van het zorgbedrijf passend ingezet bij de leeftijdsgroep.

Ook kan er sprake zijn van dienstverlening, bijvoorbeeld aan bezoekers of klanten. Tevens kunnen er werkzaamheden voor andere bedrijven worden uitgevoerd.

De keuze zorg komt tot zijn recht in combinatie met de aangegeven profielen uit het domein voedsel, natuur en leefomgeving. De vakbekwaamheid voor de specifieke werkzaamheden uit het domein voedsel natuur en leefomgeving zit verankerd in de aangegeven profielen.

Het keuzedeel zorg 3 en zorg 4 verschillen van elkaar. Zorg 3 is specifiek gericht op het begeleiden van zorgvragers. Zorg 4 is daarnaast ook gericht op het vormgeven van van het zorgbedrijf en het onderhouden van relaties en contacten met de verschillende (zorg)instanties.

Relevantie van het keuzedeel

Deze keuze is gericht op het begeleiden mensen op zorgbedrijven in het domein natuur, voedsel en leefomgeving. De ondernemer zorgbedrijf zijn werkzaam op een zorgbedrijf. Onder zorgbedrijven wordt verstaan bedrijven die dagbesteding bieden aan mensen die zorg en begeleiding nodig hebben en die (eenvoudige) werkzaamheden uitvoeren; ieder naar zijn eigen mogelijkheden. De keuze zorg komt tot zijn recht in combinatie met de aangegeven profielen uit het domein voedsel, natuur en leefomgeving. De vakbekwaamheid voor de specifieke werkzaamheden uit het domein voedsel natuur en leefomgeving zit verankerd in de aangegeven profielen.

Beschrijving van het keuzedeel

In het keuzedeel zorg is gericht op het begeleiden van cliënten op het zorgbedrijf en het onderhouden van contacten met betrokken zorginstanties.. Aan de orde komen:

- het afstemmen van de werkzaamheden op de individuele zorgvraag;
- het begeleiden van de cliënt bij het uitvoeren van de werkzaamheden;
- het onderhouden van contacten met relevante (zorg)instanties;

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Organiseren zorg op het bedrijf

Complexiteit

Het aansturen van zorgvragers is gebonden aan verschillende factoren: een juiste inschatting van de problematiek en de mate van belastbaarheid van mensen met een specifieke zorgvraag in relatie tot de gestelde bedrijfsdoelen. De startend beroepsbeoefenaar is op de hoogte van het achtergrond en/of ziektebeeld van zorgvragers en heeft voldoende pedagogische, didactische, sociale en methodische kennis en vaardigheden om hen te begeleiden. Hij heeft brede algemene kennis nodig op het gebied van zorg en vakken van de sector.

Afhankelijk van het type zorgbedrijf en de doelgroep van het bedrijf moeten de werkzaamheden ook in piektijden tijdig en zorgvuldig worden uitgevoerd. Ook als de zorgvrager beperkte belastbaarheid heeft. De startend beroepsbeoefenaar dient hierop toe te zien en tijdig maatregelen te nemen om problemen te voorkomen. De wereld van de groene sector en de wereld van de zorg spreken een verschillende taal en hebben ieder hun eigen regels, gewoonten en mentaliteit. Deze twee werelden moeten aan zorgvragers op een geïntegreerde, toegankelijke manier worden aangeboden. De startend beroepsbeoefenaar dient hier adequaat mee om te kunnen gaan.

* Overal waar in dit keuzedeel gesproken wordt over zorgvragers wordt bedoeld: mensen met een verstandelijke handicap, een psychosociale of psychiatrische zorgvraag, een verslavings- of geriatrisch probleem, stress of een combinatie van deze. Ook de doelgroep kinderen met een dienst of zorgvraag behoren nadrukkelijk tot deze groep.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De startend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende, organiserende, aansturende en begeleidende rol. Hij werkt veelal zelfstandig rondom de client en de leidinggevende is eindverantwoordelijk. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werk en het daarbij toepassen van milieu-, arbo- en veiligheidsvoorschriften. Daarnaast is hij (mede)verantwoordelijk met betrekking tot de planning, inzet, aansturing en begeleiding van zorgvragers en de wijze waarop zij werkzaamheden uitvoeren. Hij is (mede)verantwoordelijk met betrekking tot de agrarische productie volgens bedrijfsdoelstellingen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Doelgroepen van het zorgbedrijf
- - heeft kennis van de meest voorkomende gedragsproblemen van doelgroepen van zorgbedrijven
- - heeft kennis van de meest voorkomende beperkingen, aandoeningen en ziekte beelden van doelgroepen van zorgbedrijven
- - heeft doelgroep gerelateerde kennis van (ontwikkelings)psychologie
- - heeft kennis van rapportagetechnieken
- Groepsdynamiek van doelgroepen
- - heeft kennis van groepsprocessen
- - kan stressbeheersingstechnieken toepassen
- Versterken van de zorgvrager
- - kennis van burgerschap in relatie tot de doelgroepen van zorgbedrijven
- - kennis van empowerment
- - kan behoeften zorgvrager afstemmen op mogelijkheden bedrijf
- - heeft kennis van normen en waarden van de zorgvrager
- - kan coachingstechnieken toepassen
- - kan technieken in leidinggeven toepassen
- Heeft kennis van werkzaamheden in de groene sector
- Heeft kennis van (veiligheids)voorschriften, procedures, arbo- en milieuaspecten in de groene sector
- Kan EHBO- technieken toepassen

D1-K1-W1: Stemt werkzaamheden/bezigheden in de groene sector af op de individuele zorgvraag

Omschrijving

De startend beroepsbeoefenaar vertaalt in overleg met zijn leidinggevende de zorgvraag in werkzaamheden/bezigheden in de groene sector en maakt een planning. Hij wijst de werkzaamheden/bezigheden toe aan de zorgvragers, afgestemd op hun specifieke omstandigheden en (ontwikkel)behoeften. Hij verdeelt de taken op basis van inschatting van belastbaarheid. Hij voorziet zoveel mogelijk in de behoeften en wensen van de individuele zorgvrager. Bij problemen of twijfel schakelt hij zijn leidinggevende in.

D1-K1-W1: Stemt werkzaamheden/bezigheden in de groene sector af op de individuele zorgvraag

Resultaat

De zorgvrager krijgt werkzaamheden/bezigheden toebedeeld die bij hem passen.

Gedrag

De startend beroepsbeoefenaar:

- maakt een reële werkplanning voor de inzet van zorgvragers;
- zoekt naar geschikte ontwikkelmogelijkheden om behoeften te kunnen vervullen en zet deze in;
- creëert een veilige omgeving waarbij structuur, ritme en orde geboden worden;
- houdt rekening met kwaliteiten en (ontplooiing)wensen van zorgvragers;
- signaleert tijdig problemen en onderneemt direct actie richting zijn leidinggevende.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

D1-K1-W2: Begeleidt werkzaamheden/bezigheden van de zorgvragers in de groene sector

Omschrijving

De startend beroepsbeoefenaar begeleidt in overleg met zijn leidinggevende de werkzaamheden/bezigheden van de zorgvragers in de groene sector. Hij geeft uitleg over de te verrichten taken/bezigheden, materialen/gereedschappen/machines/apparatuur, procedures en (veiligheids)voorschriften en demonstreert werkzaamheden/bezigheden. Indien nodig verleent hij eerste hulp bij ongelukken. Bij problemen of twijfel schakelt hij zijn leidinggevende in.

Resultaat

De taken/bezigheden worden door de zorgvrager correct en veilig uitgevoerd met de juiste materialen, gereedschappen, machines en apparatuur.

Gedrag

De startend beroepsbeoefenaar:

- geeft deskundige en duidelijke instructies en demonstraties;
- ziet er op toe dat zorgvragers de werkzaamheden/bezigheden uitvoeren conform instructies, procedures, (veiligheids)voorschriften in de groene sector;
- ziet erop toe dat materialen, gereedschappen, machines en apparatuur juist en veilig worden gebruikt;
- houdt de veiligheid van zorgvragers scherp in de gaten;
- toont geduld met zorgvragers;
- past tijdens het communiceren met de zorgvrager(s) zijn eigen gedrag en taalgebruik aan;
- beantwoordt vragen zorgvuldig;
- verleent indien nodig op vakkundige wijze eerste hulp bij ongelukken;
- blijft rustig als er spanningen in de groep zijn;
- geeft prioriteit aan zorgen/problemen van zorgvragers.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K1-W3: Begeleidt zorgvragers

Omschrijving

De startend beroepsbeoefenaar begeleidt in overleg met zijn leidinggevende de zorgvragers. Hij introduceert nieuwe zorgvragers in het team en bevordert een prettige sfeer in het team. Hij begeleidt de individuele zorgvrager bij de uitvoering van de werkzaamheden/bezigheden in de groene sector, stimuleert hem en voert gesprekken met hem. Hij signaleert problemen van zorgvragers tijdens de werkzaamheden en activiteiten en maakt deze bespreekbaar. Eenvoudige problemen lost de beginnend beroepsbeoefenaar zelf op. Hij rapporteert aan zijn leidinggevende en schakelt hem bij problemen of twijfel in.

Resultaat

D1-K1-W3: Begeleidt zorgvragers

Zorgvragers krijgen een persoonlijke, voor hen passende begeleiding.

Gedrag

De startend beroepsbeoefenaar:

- spreekt zorgvragers tijdig aan op uitingen/gedrag;
  - behandelt iedere zorgvrager met respect;
  - geeft zorgvragers consequent en helder complimenten en waardering voor hun inzet;
  - gaat discreet om met gevoelige zaken van de zorgvrager;
  - registreert en rapporteert nauwkeurig en zorgvuldig;
  - signaleert tijdig probleemgedrag/problemen van zorgvragers;
  - draagt op basis van zijn vakdeskundigheid en relatie met de zorgvrager/dienstvager oplossingen aan.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Analyseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K1-W4: Onderhoudt contacten met instanties

Omschrijving

De startend beroepsbeoefenaar onderhoudt in overleg met zijn leidinggevende contact met betrokken instanties. Hij doet de intake en bespreekt begeleidingsplannen. Hij evalueert periodiek de zorgvrager(s) met zijn leidinggevende of direct begeleider van de zorgvrager en schakelt bij problemen of twijfel zijn leidinggevende in.

Resultaat

Betrokken directe begeleider is op de hoogte van de voortgang van de zorgvrager en is geraadpleegd bij eventuele problemen.

Gedrag

De startend beroepsbeoefenaar:

- lost problemen bij zorgvragers eerst zelf op voordat hij de betrokken instantie inschakelt;
  - stemt tijdig het begeleidingsplan af met zijn leidinggevende of (directe) begeleider van de zorgvrager;
  - bespreekt zorgvuldig nieuwe zorgvragers met zijn leidinggevende;
  - steekt tijdens overleg met de instantie energie in het vaststellen van de behoeften en wensen van de zorgvrager;
  - raadpleegt tijdig zijn leidinggevende.
- De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Relaties bouwen en netwerken, Presenteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten